21/03/2021

Τα 200 χρόνια από την Επανάσταση στον ελβετικό και γερμανικό Τύπο

/ Επικαιρότητα

"Wir sind alle Griechen"

25. März 1821: Der Funke entzündet sich, wie das Ölgemälde von Theodoros Vryzakis in dramatischen Farben zeigt: "Bischof Germanos von Patras weiht die Fahne des Freiheitskampfes". (Foto: picture-alliance / akg-images)

Vor 200 Jahren begann der Freiheitskampf der Hellenen gegen die

Υπό τον τίτλο «Είμαστε όλοι Έλληνες», η Sueddeutsche Zeitung φιλοξενεί ολοσέλιδο ιστορικό αφιέρωμα στην επέτειο των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση. «Η δημιουργία της Ελλάδας με τη βοήθεια τριών Ελβετών», είναι ο τίτλος εκτενούς αφιερώματος και της Neue Zuercher Zeitung, η οποία αναφέρεται στην συμμετοχή των Ελβετών Ιωάννη - Γαβριήλ Εϋνάρδου, Αμαδαίου-Εμμανουήλ Χαν και Ιωάννη – Ιακώβου Μάιερ στον ελληνικό αγώνα.

Τιμώντας την ελληνική επέτειο, το Μόναχο θα φωτίσει στις 25 Μαρτίου τα Προπύλαια, τα οποία χτίστηκαν από τον Λουδοβίκο Α’ ως Μνημείο για την Ελληνική Επανάσταση και ως σύμβολο φιλίας μεταξύ Ελλάδας και Βαυαρίας και τον Ολυμπιακό Πύργο, ο οποίος κατασκευάστηκε για τους Ολυμπιακούς Αγώνες

του 1972.

Η εφημερίδα της Βαυαρίας ξεκινά το αφιέρωμα από την Αγία Λαύρα και τον Παλαιών Πατρών Γερμανό και αναδεικνύει το σύνθημα «Ελευθερία ή Θάνατος» που συνόδευσε την εξέγερση των Ελλήνων. Αναφέρεται στην κατάσταση που επικρατούσε εκείνη την εποχή στην Ελλάδα, έπειτα από 400 χρόνια κυριαρχίας των Οθωμανών, ενώ καταγράφει τα ορόσημα των επαναστατικών προσπαθειών στο εξωτερικό, με τον Αλέξανδρο Υψηλάντη και την Φιλική Εταιρία και με τις φιλελληνικές δράσεις στην Γερμανία, την Αγγλία, την Ελβετία, την Γαλλία, την Ιταλία και τις ΗΠΑ. «Ο ενθουσιασμός τροφοδοτείται από έναν θαυμασμό για την κλασική αρχαιότητα, όπως αυτόν του Γιόχαν φον Γκαίτε, του Λόρδου Βύρωνα ή του βρετανού ρομαντικού ποιητή Πέρσι Σέλλεϋ», ο οποίος το 1821, με το δραματικό θεατρικό του «Ελλάς» φιλοδοξεί να συγκεντρώσει κεφάλαια στήριξης της Φιλικής Εταιρίας. «Είμαστε όλοι Έλληνες», γράφει σε αυτό ο Σέλλεϋ και τονίζει ότι χωρίς τα επιτεύγματα που έφερε στον ευρωπαϊκό πολιτισμό η αρχαία Ελλάδα, «θα ήμασταν πιθανώς ακόμη όλοι άγριοι ή και ειδωλολάτρες».

Ειδική μνεία γίνεται ακόμη στην θρησκευτική παράμετρο της επανάστασης, ενώ καταγράφονται καθοριστικές στιγμές της περιόδου, όπως ο τραγικός θάνατος του Πατριάρχη Γηγορίου Ε’, οι προσπάθειες για το πρώτο Σύνταγμα και η Έξοδος του Μεσολογγίου, με ειδική αναφορά στον διάσημο πίνακα του Ευγένιου Ντελακρουά «Η Ελλάδα στα ερείπια του Μεσολογγίου». «Από τον πίνακα μπορεί να διαβάσει κανείς την διχοτομία μεταξύ καλού και κακού, πολιτισμού και βαρβαρότητας, Χριστιανισμού και Ισλάμ», γράφει η ιστορικός Μαρί-Ζανίν Κάλιτς.

Το δημοσίευμα αναφέρεται ακόμη στον ρόλο των ξένων δυνάμεων στον ελληνικό Αγώνα Ανεξαρτησίας, στην Ναυμαχία του Ναυαρίνου, στον Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια και στην δολοφονία του το 1831, αλλά και στην συμφωνία Γάλλων, Ρώσων και Βρετανών στο πρόσωπο του βαυαρού Όθωνα ως «Βασιλέως των Ελλήνων», η ιδέα του οποίου για μια σύγχρονη Ελλάδα βασισμένη σε εξιδανικευμένες ιδέες της αρχαίας Ελλάδας προκάλεσε «μόνο περιορισμένο ενθουσιασμό». Πολλοί εμφορούνταν από την «Μεγάλη Ιδέα» για ένα ελληνικό κράτος στα όρια της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, με πρωτεύουσα την Κωνσταντινούπολη, ενώ υπήρχε δυσαρέσκεια για την απολυταρχική συμπεριφορά του, εξηγεί ο συντάκτης και περιγράφει τα γεγονότα που οδήγησαν στην εκδίωξή του από την Ελλάδα το 1862.

Ως επίλογο ο συντάκτης της SZ επιλέγει απόσπασμα από το ποίημα του Λόρδου Βύρωνα, «Τελευταία λόγια για την Ελλάδα»: «Τόσο παράφορη η λαχτάρα μου για σένα, τόσο δυνατή η μαγεία σου ή τόσο αδύναμος έχω πια καταντήσει».

Η Neue Zuercher Zeitung από την άλλη πλευρά επισημαίνει το γεγονός ότι πολλές από τις προγραμματισμένες εκδηλώσεις για τα 200 χρόνια από την Επανάσταση δεν θα πραγματοποιηθούν λόγω κορονοϊού, αλλά αναφέρεται στην στρατιωτική παρέλαση της 25ης Μαρτίου και στους υψηλούς προσκεκλημένους από Γαλλία, Βρετανία και Ρωσία.

Περιγράφοντας την αρχή της ελληνικής εξέγερσης, η συντάκτρια της NZZ αναφέρεται στις ιδέες του Διαφωτισμού που έφτασαν πρώτα στους Έλληνες της διασποράς και στο ισχυρό φιλελληνικό κύμα της εποχής, που ενισχύθηκε από διανοούμενους όπως ο Γκαίτε, ο Λόδρος Βύρων και ο Σίλερ. «Παντού, περιλαμβανομένης και της Ελβετίας, δημιουργήθηκαν κύκλοι υποστήριξης, ενώσεις βοήθειας, εκστρατείες συγκέντρωσης χρημάτων. Οι Έλληνες, οι οποίοι έπρεπε να απελευθερωθούν από τον βάρβαρο ζυγό των Τούρκων, θεωρούνταν απευθείας διάδοχοι των αρχαίων Ελλήνων», σημειώνει η εφημερίδα της Ζυρίχης και αναφέρεται μεταξύ άλλων στην έμπνευση που προσέφερε ο αγώνας των Ελλήνων, αλλά και στα προβλήματα της Επανάστασης, η οποία, όπως αναφέρεται, κινδύνευσε πολλές φορές να αποτύχει. Και σε αυτό το αφιέρωμα η Ναυμαχία του Ναυαρίνου περιγράφεται ως η αρχή του τέλους της οθωμανικής κυριαρχίας.

Η εφημερίδα εξιστορεί ακόμη, πώς μεγάλα τμήματα της Ελλάδας παρέμειναν αρχικά σε τουρκικό έλεγχο, ακόμη και μετά την αναγνώριση του ελληνικού κράτους. «Αρκετά νησιά, η Κρήτη και η βόρεια Ελλάδα, με την σημαντική πόλη της Θεσσαλονίκης – αυτό αποτέλεσε εκρηκτική ύλη για περαιτέρω διαμάχες, οι οποίες συνεχίζονται μέχρι σήμερα, αν ληφθεί υπ’ όψιν η τρέχουσα επεκτατική πολιτική του Τούρκου Προέδρου Ερντογάν», τονίζει η συντάκτρια.

Σε ό,τι αφορά την περίοδο του Όθωνα, η NZZ γράφει ότι «η εξωτερική βοήθεια έμελλε να κοστίσει ακριβά στην Ελλάδα, καθώς οι μεγάλες δυνάμεις παρενέβησαν στην ίδρυση του ελληνικού κράτους και καθόρισαν την πορεία της πολιτικής του». Στα θετικά της περιόδου καταγράφει το σύγχρονο νομικό σύστημα, την διοίκηση, αλλά και το πρώτο …ζυθοποιείο, της «Fix».

Η συντάκτρια αναφέρεται ακόμη σε «ασυγκράτητο φιλελληνισμό» και στην Ελβετία στις αρχές του 19ου αιώνα. Ο πλούσιος τραπεζίτης Ιωάννης – Γαβριήλ Εϋνάρδος είναι ίσως ο πιο διάσημος Ελβετός φιλέλληνας, ο οποίος συγκέντρωνε μεγάλα χρηματικά ποσά, πυρομαχικά, φάρμακα και τρόφιμα για τους αγωνιστές στην Ελλάδα και βοήθησε στην ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας, ενώ ο Αμαδαίος – Εμμανουήλ Χαν ήταν στρατιωτικός, ο οποίος συμμετείχε στις ελληνικές μάχες και κατόπιν απέκτησε τον βαθμό του στρατηγού στο νέο ελληνικό κράτος. Ο Ιωάννης Ιάκωβος Μάγερ, γιατρός στο Μεσολόγγι, στήριξε την έκδοση της εφημερίδας

«Ελληνικά Χρονικά» μαζί με τον Λόρδο Βύρωνα, ο οποίος, όπως έγραψε ο Μάγερ, πέθανε στα χέρια του. Ο ίδιος έχασε τη ζωή του στην Πολιορκία του Μεσολογγίου.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ